Utlåtande KoUU 46/2018 rd– RP 314/2018 rd

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen till lag om vägskatt för tunga lastbilar och till vissa lagar som har samband med den

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen till lag om vägskatt för tunga lastbilar och till vissa lagar som har samband med den (RP 314/2018 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för utlåtande till finansutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- konsultativ tjänsteman Markus Teräväinen, finansministeriet
- enhetschef Sanna Ruuskanen, kommunikationsministeriet
- ledande expert Niko-Matti Ronikonmäki, kommunikationsministeriet
- avdelningschef Esa Aaltonen, Transport- och kommunikationsverket Traficom
- ledande expert Tiina Haapasalo, Finlands näringsliv rf
- direktör Jyrki Peisa, Skogsindustrin rf
- ledande expert Ari Herrala, Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- ekonomisk expert Sampo Seppänen, Företagarna i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- kommunikationsministeriet
- Polisstyrelsen
- Gränsbevakningsväsendet
- Tullen
- Transport- och kommunikationsverket Traficom
- Maskinföretagarnas förbund rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Kommunikationsutskottet ser det som mycket viktigt att en tidsbaserad vägskatt tas i bruk i detta skede. Utskottet fäster finansutskottets uppmärksamhet vid att enligt erhållen utredning kommer den för ärendet relevanta EU-lagstiftningen sannolikt inom kort att ändras så att det senare inte går att införa en tidsbaserad vägskatt.

Vid utfrågningen av sakkunniga har det lyfts fram olika tolkningar av propositionens förhållande till EU-lagstiftningen jämte relaterade risker. Både enligt finansministeriets och kommunikationsministeriets bedömningar ger dessa synpunkter rum för tolkning, men propositionen kan enligt ministerierna i detta skede godkännas i den föreslagna formen.

Betalning av vägskatt

Utskottet föreslår att finansutskottet ska bedöma huruvida det är möjligt att i stället för den i propositionen föreslagna betalningstiden på 30 dagar förutsätta betalning av vägskatt enhetligt och jämlikt för alla skattebelagda fordon på förhand innan den skattepliktiga användningen inleds. Utskottet menar att detta för alla aktörer jämlika tillvägagångssätt bättre skulle möjliggöra kontroll över betalning av skatt för fordonen, och det skulle inte heller vara problematisk med avseende på EU-lagstiftningen.

Elektroniska förfaranden för betalning av vägskatt

Utskottet anser det likväl mycket viktigt att vägskatten kan betalas innan den skattepliktiga användningen inleds. Utskottet poängterar att det för betalningen bör erbjudas lätthanterliga elektroniska förfaranden som dagens teknik ger möjligheter till.

Utskottet anser att i dagens digitala samhälle bör det vara möjligt att uppfylla direktivets mål för betalningen, att den ska förorsaka så lite störningar för trafikflödet som möjligt, att kontroller vid inre gränser ska undvikas, att betalning ska kunna göras dygnet runt, att standarden för trafiksäkerhet ska bevaras, och att det för alla vanliga betalningsmedel gäller kravet att betalningen ska kunna ske enkelt och flexibelt med ett elektroniskt betalningsförfarande som är enkelt att använda.

Betalningsställen. Något oöverkomligt problem ser utskottet inte heller i genomförandet av något slag av kostnadseffektivt nätverk av betalningsställen utomlands ifall direktivet ovillkorligen förutsätter det, och ifall det sist och slutligen faktiskt inte räcker med att erbjuda välfungerande och lätt opererbara elektroniska betalmöjligheter och uppfylla direktivets mål denna väg. Utskottets uppfattning är att kravet enligt direktivets ordalydelse på exempelvis lämpliga anordningar på de platser där avgifter erläggs inte nödvändigtvis verkar förutsätta att man upprätthåller fysiska lokaler för betalning, utan uppställer bara ett kvalitetskrav på eventuella lokaler. Enligt direktivet ska vägavgifter åtminstone vid de större försäljningsställena kunna betalas med hjälp av alla vanligen förekommande betalningsmedel, vilket i sig tillför genomförandet flexibilitet. Utskottet anser att ifall någon form av nätverk av betalningsställen med nödvändighet behövs, bör det utredas

olika samarbetsmöjligheter med andra medlemsländer och bedömas hur möjligheten att betala utomlands kan genomföras så lätt och kostnadseffektivt som möjligt.

Huvudsakligen bör betalningen av vägskatten dock gå att sköta med hjälp av lätt opererbara elektroniska förfaranden.

Vissa myndigheters fordon

Det har föreslagits vid utfrågningen av sakkunniga att befrielse från vägskatt utöver försvarsmaktens fordon, räddningsfordon och museifordon kunde gälla också polisens, tullens och gränsbevakningsväsendets fordon. Utskottet ser förslaget som befogat eftersom uppbörden av skatt ökar de administrativa kostnaderna och uppbörd av skatt för dessa fordon har enligt utskottets uppfattning i praktiken ingen betydelse för statsfinanserna.

Kommunikationsutskottet föreslås således för finansutskottet att 4 § om skattefria lastbilar i lagförslag 1 kompletteras med polisens, tullens och gränsbevakningsväsendets fordon.

Övergångsbestämmelsen

Transport- och kommunikationsverket har vid utfrågningen av sakkunniga föreslagit att övergångsbestämmelsen i fordonsskattelagen ska ändras så att den ger möjlighet att gottskriva ett för högt betalt skattebelopp i följande debetsedel eller uppbära förhöjd skatt för en korrigerad skatteperiod. I så fall kan återbäring eller tilläggsbetalning beaktas automatiskt i samband med nästa debitering utan att återbäringen separat behöver betalas till den skattskyldiges bankkonto. Utskottet anser att förslaget minskar den administrativa bördan och att det således är motiverat.

Vissa andra synpunkter

Kommunikationsutskottet föreslår att finansutskottet tidigarelägger lagens ikraftträdande jämfört med det föreslagna så pass mycket som möjligt med beaktande av de åtgärder som krävs för att verkställa lagen.

Utskottet anser att regleringen om användningsförbud i 25 § i propositionen är mycket viktig. På grundval av bestämmelsen kan tillsynsmyndigheten vid behov förhindra att fordonet används, att fordonet avlägsnas ur landet eller tas in i landet om skatten inte har betalats enligt regleringen. Utskottet understryker också behovet av att utveckla automatiska tillsynsmetoder i fortsättningen.

Utskottet ser det som viktigt att i fortsättningen finna metoder för att sänka logistikkostnaderna.

Utskottet vill fästa finansutskottets uppmärksamhet vid att efter att propositionen lämnades har 11 § i lagförslag 2 ändras genom lag 943/2018, l32 § i lagförslag 3 genom lag 996/2018 och 96 § i lagförslag 4 genom lag 942/2018.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 12.2.2019

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Ari Jalonen blå
medlem Olavi Ala-Nissilä cent
medlem Mikko Alatalo cent
medlem Jyrki Kasvi gröna
medlem Jukka Kopra saml
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Mia Laiho saml
medlem Mats Löfström sv
medlem Eeva-Maria Maijala cent
medlem Jari Myllykoski vänst
medlem Jani Mäkelä saf
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Satu Taavitsainen sd
medlem Katja Taimela sd
medlem Ari Torniainen cent
medlem Sofia Vikman saml.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.